

čapky z kožešin nebo vyzdobené prodávati (obch. a živn. komora v Cellovci). Modistky mohou prodávati pletené nebo háčkované vlněné čepčky, převěsné šátky a p., pokud tyto předměty podšívkou a mašlemi a p. výzdobou opatřeny jsou; avšak modistky jsou oprávněny zboží tohoto způsobu nevyzdobené a neupravené v tom stavu, jak je jako polotovary kupují, konsumentům dále prodávati (obch. a živn. komora ve Vídni (viz sb. Freyovu a Marešovu).

Živnost nožířská a pilníkářská.

Živnost tato náleží k živnostem řemeslným (min. nař. ze dne 30. června 1884 č. 120 ř. z. a ze dne 17. září 1883, č. 148 k číslu 8). Práce pilníkářská patří beze vší pochybnosti pod pojem živnosti kovářské; neboť první a hlavní prací pilníkářské živnosti jest kovati přístroje sestávající podstatně z ocele, málokdy z litiny nebo jiných látek (obch. a živn. komora ve Vídni). Nožíři oprávněni jsou bezpodmínečně ku zhotovování chirurgických nástrojů všeho druhu, avšak ani práva ku výrobě orthopedických aparátů (přímidel) nelze jim odepírat, pokud při tom hlavní a podstatnou částí jest práce nástrojaře zhotovujícího chirurgické přístroje (obch. a živn. komora v Praze). Nožíři přísluší právo jen k tomu, aby zhotovoval jemnější práce v živnost tuto spadající; nelze mu tedy zabránovati, aby vyráběl ocelová péra, jichž jest potřebí k sestrojení průtržních pasů; avšak zhotovovati průtržní pasy smějí bandažisté a hotovitelé oněch pasů (obch. a živn. komora v Innomostí). Nožíři oprávněni jsou vyřizovati správký podstavců při slunečnicích a deštnicích (obch. a živn. komora brněnská). Nožířům musí se dále povolití též výroba zbraní sečných a bodných důsledkem oné blízké podobnosti, jakou vykazují potřebné k tomu živnostenské práce, a tudíž oprávněni jsou nožíři i ku prodeji těchto zbraní; co se týče jiných zbraní však, slušelo by předběžně jen oněm nožířům dovoliti jich prodej, kteří se jím dosud zabývali, ale dlužno poukázati je k tomu, aby hleděli si sami vymoci koncessi v zákoně živnostenském předepsanou (obch. a živn. komora ve Feldkirchenu). Nožíři jsou oprávněni obchodovati noži k trhání a perořízky, pilami a plechy u pil (obch. a živn. komora v Brně). Živnostenská výroba zboží kovového jest součástíou řemeslné živnosti kovářů věcí jemných. Tím však není nikterak dotčeno oprávnění zámečníků a kovářů ku výrobě nebožezů a zboží kovového základem vlastního jich živnostenského oprávnění (výn. min. obchodu ze dne 28. června 1890 č. 22800; viz též sbírku Freye a Mareše).

Co se týče zvláštní průkazné moci právní vysvědčení vydaných na některém učilišti určeném k návštěvě kovářů věcí jemných a nožířů, viz čl. »Živnosti kovářské«.

Živnost obuvnická viz Obuvnictví.

Živnost obvazkářská viz Živnost rukavičkářská.

Živnost optická viz Živnost mechanická.

Živnost pasířská a bronzovnícká.

Živnost pasířská a bronzovnícká náleží k řemeslným živnostem. V rozsah této živnosti spadají všeliké práce z bronzu a z mosaze. Podle nařízení dv. komory ze dne 11. dubna 1817 mohou pasíři prodávati dýmkové hlavičky jimi okované, z čehož dlužno souditi, že jim přináleží také výroba předmětů zhotovených z tenkého bronzového nebo z tombakového plechu atd. (obch. a živn. komora v Černovicích). Pasíř jest oprávněn zhotovovati práce bronzové a smí tudíž také pozlacovati

a postříbřovati (obch. a živn. komora v Lubně); dále mu přísluší právo zhotovovati všechno kovové kostelní nářadí. Ježto podle katolického ritu má býti při kališích alespoň miska neboli patena, při monstrancích pak měsíc (luna) ze stříbra, není vůbec možno omezovati pasíře na zhotovování kostelního nářadí z kovů obyčejných (obch. a živn. komora v Budějovicích). Byť i byla živnost zanášející se dnes okováváním dýmek, povstala ze živnosti pasířské, nedělají přece pasíři a bronzovníci z pravidla kování na dýmky a nemohou jich obyčejně také zhotovovati. Kování na dýmky zhotovují se nyní větším dílem pomocí lisů a zabývají se tím pouze zvláštní řemesla pro okování dýmek (obch. a živn. komora ve Vídni). Živnost tmelářská a nýtkářská zahrnuta jest v živnosti pasířské a bronzovnické uvedené v min. nařízení ze dne 30. června 1884 č. 110 ř. z. pod položkou č. 15 a musí tudíž ti, kdož se ucházejí o svrchu zmíněné živnosti, k živnostenskému vykonávání těchto živností prokázati svoji způsobilost ve smyslu řádu živn., jak to jest předepsáno pro živnost pasířů a bronzovníků (výn. min. obch. ze dne 24. června 1888 č. 26850). (Viz rozhodnutí a dobrozdání o objemu živn. práv, Mauzovo vydání z r. 1888—1890; dále viz sb. Freye a Mareše z r. 1894).

Místo vysvědčení výučného a pracovního náhradou právoplatnou jsou při řemeslné živnosti pasířské a bronzovnické vysvědčení z těchto odborných učilišť:

a) vysvědčení na odchodnou z odborné školy v Boru, v Kamenném Šonově, v Jablonci a zlatnická škola v Praze (srv. min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 150 ř. z.);

b) odborné školy pro umělecko průmyslové technické oddělení pro práce z kovu při státní průmyslové škole v Inností (min. nař. ze dne 25. března 1891 č. 50 ř. z.);

c) ciselářská škola při umělecko-průmyslové škole pro umělý průmysl u rakouského musea umělecko-průmyslového ve Vídni (min. nař. ze dne 29. května 1893 č. 97 ř. z.), a konečně

d) odborná a zvláštní škola pro umělecko-průmyslové zpracování kovů při umělecko-průmyslové škole v Praze (srv. min. nař. ze dne 13. září 1897 č. 219 ř. z.).

Živnost pekařská.

Živnost pekařská přináleží k živnostem řemeslným. Jelikož zejména mezi mlynáři a pekaři vzplanul boj o to, smí-li mlynář bez zvláštní opovědi, zabývati se pečením chleba domácího (samožitného) či-li nic předepsalo min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., že není řemeslnou živností výroba černého domácího chleba, kterouž dle dosavadního obyčeje v zemi panujícího a nikdy nepopíraného provozovali mlynáři jakožto vedlejší živnost svoji pomocí domácích lidí nebo zvláštního pomocného personálu. Vzhledem k tomu jest tato pekařská živnost obírající se pečením černého chleba pro mlynáře živností svobodnou. Není také pochybností v tom směru, že v pojem živnosti pekařské přináleží i zadělávání (výroba těsta na chleba) a protož smí po rozumu § 37 živn. ř. každý pekař přesebráti i tuto práci k úplnému dohotovení svého výrobku potřebnou. Než z toho neplyne ještě nikterak, že by tato jednotlivá činnost sama o sobě zakládala již pojem živnosti řemeslné, a proto směji zadělávati na chleba právě též i domácí lidé nepředloživše snad prve k této práci průkazu své způsobilosti, a proto spadá příprava těsta na chléb v rozsah průmyslu